

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenske Publishing Company, (A Corporation)
Frank Šakar, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lopeta, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAVNE DRŽAVE IN KANADO:

\$7. — ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izdaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 2-1243

JUGOSLOVANSKA ZAMEJNA VLADA IN RUSIJA

V Londonu se je razširila vest, da je jugoslovanska vlada v izgnanstvu posudiла vladi Sovjetske Unije, da podpiše z njo prijateljski pakt. Moskva pa je to ponudilo odklonila.

Ministerski predsednik Božidar Purić, ki je obenem tudi minister za zunanje zadeve, je stavljal Sovjetski Rusiji ponudbo, če da sta obe državi slovenske krvi, ter da imate obe tudi enake skupnih interesov na Balkanu—kar vse priporoča med slojno zvezo obeh držav.

Jugoslovanska vlada v izgnanstvu je baje izrazila svoje prepričanje, da bo Jugoslavija postala po vojni dejansko pravi sosed Rusije, ker prevladuje prepričanje, da bo Rusija raztegnila svoje meje tudi na madžarsko ozemlje. Madžarska pa neposredno meji na Jugoslavijo.

Zakaj je Rusija zavrgla to ponudbo, o tem ni nobenih podrobnejših podatkov. Tukajšnji jugoslovanski krogi dajojo dvoje različnih tolmačenj, in sicer: prvič da morda Moskva sumi, da je imel Purić le težnjo, da s takim paktom nekoliko ojači pozicijo svoje vlade v izgnanstvu, in to ravno v trenotku, ko izpodkopuje avtoritet te vlade izvir, ki je prišel iz notranjosti Jugoslavije s strani Titovih partizanov. Drugi vzrok pa bi mogel biti dejstvo, da imajo tudi druge velesile svoje interese na Balkanu, tako da Rusija morda noče v tem področju storiti ničesar ne da bi se bila prej posvetovala z Angleži in Amerikanci.

Ko je Sovjetska Rusija podpisala svoj pakt s Čehoslovaško vlado v izgnanstvu, so bile povabljenе tudi druge dežele—predvsem taka prenovevana poljska vlada, da bi jo Rusija mogla sprejeti—in da bi se v vsakem posameznem slučaju omi partnerji, ki so pogodbo že podpisali, na novo posvetovali med seboj, predvemo bi bil sprejet v zvezo nov član. Pravijo, da je bil Purić pripravljen, bodisi podpisati Čehoslovaško-ruski pakt kot nov član zvezne, bodisi skleniti posebno zvezno pogodbo.

Ta najnovejši poskus vlade v Kairu na diplomatskem potru velja za dokaz, da se je začela ta vlada kralja Petra posluževati zares dramatičnih sredstev, da bi utrdila svojo pozicijo napram težki in rastoči opoziciji. —(ONA.)

O POLJSKO-RUSKEM SPORU

Čehoslovaški krogi, ki so dobro informirani glede nazivajoča, ki prevladuje v Moskvi, smatrajo, da bo edina možnost, da se reši poljsko-ruski spor naslednja.

Poljska vlada v izgnanstvu s svojim predsednikom Stanislavom Mikołajczykom se bo morala reorganizirati, in sicer tako, da se bo začela onih članov, ki tvorijo sovjetsko nepriznano klico. Stopiti bo morala potem s Sovjeti z direktno zvezo, ter jasno povedati, da sprejemajo mejo na podlagi Curzonove linije. Končno, bo morala napovedati svojo Madžarski.

Ti krogi potrjujejo tudi, da predsednik čehoslovaške vlade v izgnanstvu, Eduard Beneš, ni nikdar poskusil posredovati med Rusijo in Poljsko, akoravno so nekatere vesti tako poročale. Tega tudi v bodoče ne bo storil.

Celi imajo sami kako ostre spore s poljsko vlado, ker zahitevajo povrnitev od Poljakov ugrabiljenega Tešinja. Z velikim nezaupanjem opazujejo tudi politiko poljske vlade napram Madžarski, ki tudi drži ukradena češka emlja.

Poljska vlada, ki se še vedno nabaja v mirnih odnosajih z Madžarsko, ki je s svojo strani zaveznik Nemčije, podpira zahiteve Budimpešte glede Transilvanije, dočim so Čehoslovaki, ki so v tezadevi istega mnjenja kot Sovjetska Rusija, prepričani, da bi bilo umestno vrniti Transilvanijo Rumunom. Znano je, da je to ono emlje, ki je prišlo izpod rumunske oblasti pod madžarsko v letu 1940, ko je Hitler razdeljeval takozvane "dunajske nagrade." —(ONA.)

Izjava dr. Krnjevića bivšega ministra jugoslov. vlade

London, 26. jan. (ONA). — Eden bivših podpredsednikov jugoslovanske vlade v izgnanstvu, je izjavil danes, da bi se pridružil maršalu Titu, ako bi se nahajal v Jugoslaviji, — znamo je, da je tudi drži ukradena češka emlja.

Ta Jugoslovan, dr. Juraj Krnjević, je bil edini vodilni predstavnik politične stranke, ki se je odločil, da odkrito odgovori na vprašanje, katero je stavil Združeni komite južni Slovenov, zahtevajoč, da objasnijo svoje stališče napram

ČETRTO VOJNO POSOJILO

Piše Leo Zakrajšek.

Kampanja za novo to je četrt vojno posojilo je v polnem teknu. Pričela se je 18. januarja ter bo trajala 4 tedne do 15. februarja. V tem času hoče naša vlada prodati vojnih bondov in znake za 14 bilijonov dolarjev, kar znese \$103.70 na vsakega izmed 135 milijonov ameriških prebivalcev. Za našo državo New York je določena kvota 911 milijonov dollarjev. Od tega zmeska odpada na mesto New York \$ 98,500.000.

Važna določba pri tem posojilu pa je, da naj privatne osebe, to je posamezniki, kupijo bondov najmanj za pet in pol bilijonov dolarjev, dočim naj banke in korporacije kupujijo ostalih osem in pol bilijonov. Želja vlade torej je, da naj čim širše plasti vsega ameriškega prebivalstva participirajo pri tem posojilu. Vladi je torej ljudje, ki proda 2000 bondov po \$25, ali 1000 bondov po \$50, ali 500 bondov po \$100, seveda posameznikom, kot pa da proda za \$50,000 bondov kaki banki ali kaki drugi korporaciji.

Kam gre ves ta denar?

Že stara prisloven pravi, da vojna denar "žre." In ako je to pravilo veljalo glede vojn v preteklosti, potem je toliko bolj resnično glede sedanje vojne, ki je najgroznejša, najobsežnejša in najbolj draga podvezje, kar jih je kdaj bilo na svetu, in o kateri se lahko reče, da žre denar na debelo, a to ne samo vsak dan, temveč vsa ko uro, vsako minuto in celo vsako sekundo.

Računa se, da bo vrlada v tekočem letu, ki se zaključi s 30. junijem, imela 41 milijard bondov, a za ostalih 58 milijard dolarjev si je denar izposodila. Tačko je naš državni blagajnik lahko točno vršil svoje obveznosti za vse ogromne posle države. Brez dvoma jih bo lahko vršil tudi prihodnje poslovno leto in dokler bo vojna trajala, kajti vsak pravilnik Amerikanec se zaveda v polni meri da so poski ameriške vlade njegovi lastni posli.

Kdo naj vladi posodi denar?

Za tekočo leto 1943-44 so vojni stroški preračunani na 92 milijard dolarjev, a za prihodnje poslovno leto 1944-45 pa na 90 milijonov dolarjev. Po predsednikovem mnenju bodo vojni izdatki v tekočem poslovnem letu dosegli svoj višek.

Samo po sebi pa se razume, da naša vlada kljub raznovrstnim in visokim sedanjim davkom kot na primer na dohodke, tabak, žganje, vstopnice itd., ne more sproti kriti zgoraj omenjenih ogromnih tekočih izdatkov s svojimi tekočimi prejemki, temveč da ima naša državna blagajna vsako leto velikanski primanjkljaj, to je vojni primankljaj ki je v poslovnem letu 1941-42 znašal 21.412 milijonov dolarjev, v letu 1942-43 57.397 milijonov dolarjev, v letu 1943-44 je preračunani na 58.080 milijonov dolarjev in za leto 1944-45 na 59.000 milijon dolarjev. Skupni primanjkljaj za vse tri leta, deloma že ugotovljen, deloma preračunan, znaša skoraj 196 bilijonov dolarjev. To pomeni, da se je, oziroma se bo naš državni dolg za toliko povečal.

Kako naša vlada krije primanjkljaj?

Kdo je naša vlada? — zvezni senatorji, kongresmani, predsednik in njegov kabinet.

— Naša vlada smo: ti, jaz in ostalih 135 milijonov ameriškega prebivalstva. Mi smo vlogo v svoboden demokratični način postavili na vso omenjeno mesta v smislu ustavnosti, in zato so oni naši zakonitki za-

stopniki, ki delajo za nas in v našem imenu. In dokler se oni mi kot ga je bilo pred par leti ravnajo po obstoječih zakonih naše republike, toliko časa smo vse zamenjali prebivalce, državljanj kot ne državljanj, moralno pa se radi vojne danost doli manj blaga izdeluje kot se ga je prej, a poleg tega veliko kupcev in malo blaga. Prvič je temu vzrok, da je se daj dosti več denarja med ljudi ter da ljudje dosti več lahko kupujejo kot so sedaj. Število teh ljudi gre v milijone. Nasprotno pa se radi vojne danost doli manj blaga izdeluje kot se ga je prej, a poleg tega veliko blaga rabi vojna industrijski storili in to brez ozira, če je, dalje vojska in pa tudi sive se s temi sklepni in ukrepi strani je zavzemajo mora Amerika jamo ali ne. V svobodni in de-

kar ga pride v prodajo, v mnogih slučajih med ljudimi nastala prava tekma ali neke vrste licitacije, pri kateri oni dobijo blago, ki največ zanj ponudi. To omogočuje tako, "black market," ali kakor so to v starem kraju za časa zadnje vojne imenovali "verižništvo."

Na ta način ljudje sami tirajo cene navzgor ter s tem delajo škodo sebi in drugim. Ko je imata navadno samo fabrikant in prodajalec Posledično pa je, da se kupevna moč dolarja neprestano zmanjšuje to je da inflacija dolarja naraste.

Ameriška vlada neprestano apelira na svoj narod, da naj se omejuje na najvažnejše predmete v svojem kupovanju ter da naj kupuje tako blago in samo toliko, kolikor mimo potrebuje ter da naj ostali denar začasi v vojne bonde, ki pomenjajo za vsakega lastnika zanesljivo rezervo za slabe čase, ki omejuje dragino ter tako varujejo dolar pred inflacijo in ki pomagajo ameriški vojski čim hitrejši zmagi brez katere lepše in boljše bodočnosti ne more biti niti za našo državo, niti za posameznike.

Vojni bondi v luči zdravega premisnika

Amerika se bori za ohranitev svoje neodvisnosti, svoje svobode in svoje demokracije, a poleg tega se vojskuje tudi za uveljavljenje svobode in demokracije po celem svetu, kajti ameriška vlada je najpopolnejša, kar si jih je dosedaj moglo človeštvo prioritizirati in tudi obdržati. Zato Amerika hoče, da tudi drugi narodi dobre ne odvisnost, svobodo in demokracijo, to je tako vlado, ki bo čim podobnejša in čim bližja naši ameriški, da bodo tudi drugi narodi deležni velikih dohrov, kakršne Amerika nudi svojim ljudem. Nasprotno pa Amerika zase ne zahteva nikakršega ozemlja, nikakrših posebnih teritorijalnih predpravil. Amerika se torej bori za ohranitev, kar je njenega, a istočasno pa za mir in za izboljšanje življenjskega položaja vsega človeštva, to je za pravico in proti krivici, za svobodo in proti sužnosti, za demokracijo in proti nasilju in terorju.

Ako to velevažno misijo Amerike pravilno razumnemo in se njene važnosti zadostno zavedamo, nam mora biti jasno, kot beli dan, da je sveta dolžnost vsakega izmed nas brez izjemne tako kot Amerikanec, kot Slovenc in kot človek, da naša vlada podpiramo do skrajne meje svojih zmožnosti, tako s svojim delom, kakor tudi v občinstvu našega ljudstva ter je privabil s tem solzne v mnogo oku v avdijenci. Janko Rogelj je bil tudi prisreno sprejet po avdijenci in je govoril v prid pomočnega sklada ter SANS-a. Sploh so bili vsi govorniki deležni od strani občinstva največje pozornosti, da smo zapisali, da je napravila pittsburghska slovenska avdijena tega dne na vse zmanjšanje goste najlepši včas.

Zbor "Prešeren" je podal tekom programa več pevskih skupin in solistka Miss Josephine Klin je zapela s svojim lepo izvežbanian in ljubkim glasom nekaj lepih slovenskih pesmi.

To dekle ima pred seboj še lepo bodočnost, če bo sledila svojemu talentu in izvežbala svoj glas. Prešernove pevke so imile lepo sliko na odrnu, ker so bile vse enako oblečene v kroj, ki sličijo narodnim nošanjem, s svojim denarjem. Za vsakodnevi one namesto bele perice z rože v laseh.

Na shodu se je nabralo \$537.06, kot je povedal dr. Arch in s tem je občinstvo pokazalo, da stoji trdn za SANS-om in njegovimi voditelji. Povedano je bilo po shodu, da se je od nekaterih strani govorilo, da SANS-a več ni in zato da ni potrebno hoditi na shod. Shod

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krasna

V PITTSBURGH IN NAZAJ

(Konec.)

Vris, ki so ga pustili omenjene pa je bil vključen temu dobro obnoveni govorniki, je bil naravnost iskan.

Iz Pittsburgha sem odšla z Novakovima iz Straßbane na njun dom, kjer sem ostala čez noč. Frančka Novakova je namreč moja ožja rojakinja in dalj na sorodnica, s katero sve prišle istočasno v Ameriko. Pri Novakovih sem imela priliko se nekoliko porazgovoriti z mrs. Zigman in Eribin Kristan, Janko Rogelj, Rev. Kebe, ter sodnik Blair Gunther in še nekateri domači govorniki, katerih imeni si nisem natanko zapomnila. Vodil je shod dr. F. J. Arch.

Kristanov govor je bil sprejet z velikim navdušenjem in odobravanjem in ko je mož končal, je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak spomnila vse imena, bom kar nehal z navajanjem imen, sicer se lahko pripeti, da jih zamenjam, kakor Groza turške opeke pred možje in potem gorje meni, kaj?

No, brez šale, prav veseli me, da sem imela priliko priti med naše Slovence v Pittsburghu, kjer pridejo na prirabno starostjo vstalo in ga je občinstvo v znak sp

Kratka Dnevna Zgodba

BESEDA O SVOBODNI LJUBEZNI

Iz modre rože usmiljenja se je razvila rdeča roža ljubezni. On se je bil njej neizmerno zasmilil, ko je tako kot sam samen človek blobil okoli. In verjela mu je, ko se je izdajal kot nesrečna, pregnanana žrtev no vodobnih, a tako 'plemenitih' idej. Tak človek, ki pravi, da je "apostol razdelenjenih" brez dvoma ne more biti slab!

V svojih dvajsetih letih in s svojim naravnost pretiranim spoštovanjem spriče svetosti dane besede, seveda ni mogla slišati pthlic, ki so zvenele iz njegovih praznih besed. In niti na mar ji ni prišlo, da so na svetu ljudje, ki jin je zaradi njih neomejenega hotenja po oblastit tudi najsvetnejše v človeku kot klin na lestvici. Ni si mogla misliti ničesar lepega ko to, da mu podari vso svojo nedotaknjeno žensko ljubezen in tega "razdelenjenca" spremeni v srečnega, veseloga človeka.

"Včasih me je le malo strah spričo tvojih nazorov o zakonskem življenju, mu je vsa začela zaupala. "Saj veš kako sta mi ljubezen in zakon sveta. Kajti in članki, ki mi jih pa ti daješ, govorijo o paradižu svobodne ljubezni. Plemenit človek, more vendar samo enkrat oddati svoje sreč!"

"Vidiš, moj sistem pa je borba zoper vse zastarale nazore. To se pravi, da mora ostati vsekde povsem svoboden in ga ne smejo vezati nobene trde južidne in družabne spone."

"Po kakšnih navodilih pa naj bi se tako razmerje uveljavljalo?"

"No, to je vendar tako preprosto! Če ne gre in ne gre več danje, ali če poseže kaka druga ljubezen vmes, se smeta ob delu, brez vsakega običajnega družabnega ogorčenja ali predolgo trajajočih zakonitih formalnosti — ločiti in se poiskati drugo osebo kot življenskega tovariša. Če bi, na primer, jaz imel to nesrečo, da ti ne bi bil več všeč — —"

"Prosim! Življenski tovariš je prav za prav dobro posredovan. A kakor ti pojmuješ zakonsko moralno, ni tu govor o tovarišu — za vse življenje — marveč le za nekaj dni ali let! Takošno naziranje pa odpre vsakršni razhradanost vse okna in vrata. Kateri od obeh zakonev pa določi, kdaj ne gre več naprej?"

"Kaj me mneči s temi nemogočimi vprašanji! Saj je vse to le teorija, ki za naju dva pač na velja. Prav dobro veš, da mi za teboj ne bo mogla biti nobena druga ženska več všeč!"

"Ne, dragi moj, mnogi te zares nočem. A včasih se spazi vam občutek negotovosti. Saj ne more biti za dva človeka ničesar lepšega ke to, da prehodita vso življensko pot skupaj! Ženska občuti tako silno potrebo, da bi se kot otrok naslonila na močno zvezto moža in da, če treba, tudi po materinsko skrbi zanj in ga neguje kot svojega najljubšega otroka! Vse bi dala zanj, kar podzavestno tudi zares stori. Tvoji spisi in tvoji na-

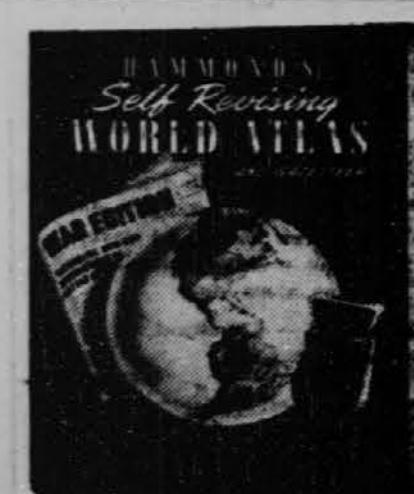
Jene občutek brez besed je poročljivo zavračal:

"Jaz se horim za svobodo! Ne poznam nobenih vezi, zakonskih pa sploh ne. Dolžnosti in omejitve so samo za tepece!"

Kako je bilo zapisano v dnevniku? "Podlež bi bil — —" In kako je bil rekel? "Vsemu svetu bom pokazal, da more stati brezbožnik moralno na višji in močnejši stopnji — —"

Ona se ni niti več potrudila, da bi ga spomnila na njegove obljube. Počemu le? Brezbožnik se iznebi nadležnih spon in dolžnosti. Saj se mu ni treba dati nobenih verskih odobrenj.

Zakonik uveljavljene morale sladostrastnikov in njegovi zagovorniki pa ga še podpirajo v njegovem podlem dejanju.

NOVA IZDAJA

Hammendorf SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

**PRICNE SE V PETEK :
"TRI RUSSKIJE
DEVUSHKI"**
(TRI RUSKA DEKLETA)
z ANNO STEN
bodo pre�avljile Ameriko kot tisoč požarov. Najbolj pretrstljiv film o ZMGAH SOVIETSKIH ARMADA.
Nikar je ne zamudite!

PALACE THEATRE
Broadway in 47. St. New York

PREHRANA V VOJNEM ČASU

(OWI) — Ko se pogrezamo v tretje leto vojne, so naši vojski že na delu v mogočnih osi, da bi mislili ne morem, da bi fenomenalni povsod na svetu. Do bilo kdaj mnogoče, da mi ti ne bi bila nič več najljubša na zemlji! In če bi se to nemogoče vendarle zgodilo, bi me čast in dana beseda vezali na mojo dolžnost!"

"Kje pa bi bila oblast, ki bi te mogla prisiliti, da držiš bedro? Verskih pomislikov ni manj. Tako si ponosen na to,

da si tako "prosvetljen" in si se iznehil vseh verskih vezi," takrat, kadar naše telo ne dobi

pravice vrste hrane, ki bi mu dala dovolj energije in materiala, ki je potreben za popravljanje telesa. Ljudje, ki trpe od te vrste hrane, se hitreje utrujajo in so stalno ogroženi od nezgod, katere povzroča utrujenost. Tudi manjši boljeni se jih lažje primejo in jih zanosa nadopeča. Vse to pa pomeni manj ur deča — ki so bistveno važne za naš vojni naprav.

Ako ravno imamo dovolj hrane, se je vendar pojavilo še v tja delno pomanjkanje zadrževanje ali zime. Ako si hočemo preskrbiti pod temi pogojimi primerne prehrane se moramo hraniti na zdrav način.

Vlada je izdala "National Wartime Nutrition Guide" — Navodila za prehrano v vojni

da bi olajšala načrt za primerni redilne obede v vojnem času. To so aradni podatki za živežki ki dele hrano v glavnem v 7 skupin, kaferje je treba začevati vsak dan, ako si hočemo olanjati zdravje. Kdor počne vsak dan nekaj iz vseh teh skupin, povzroči vse, kar nam je potrebno za zdravje. Kafer zmanjka nekaterih vrst hrane, ali če ni dovolj denarja oziroma živežnih znakov, si morate izbrati drugih jedi iz iste skupine, ali pa drugih skupin, ki imajo slično vrednost, da pravilno izberete sestavo svojih obedov.

Dokler se niso "dehri prijeti" začeli norčevati. Dokler ni v alkoholu spet utonil in postal vetrniški. V svojem nehrdanem hotenju po oblasti je ujeti tudi poslednji konec notranje sramežljivosti in je pozabil, da ima ženo in dom.

Dokler se njegova žena ni mogla nič več smehljati, ker se je vse okrog nje porušilo.

"Vsemu svetu bom pokazal da more stati bezbožnik moralno na višji in močnejši stopnji!"

* * *

Postala sta mož in žena in

sta preživelia lepe dneve v "zakonu razumnikov."

"Vsemu svetu bom pokazal da more stati bezbožnik moralno na višji in močnejši stopnji!"

Dokler se niso "dehri prijeti" začeli norčevati. Dokler ni v alkoholu spet utonil in postal vetrniški. V svojem nehrdanem hotenju po oblasti je ujeti tudi poslednji konec notranje sramežljivosti in je pozabil, da ima ženo in dom.

Dokler se njegova žena ni mogla nič več smehljati, ker se je vse okrog nje porušilo.

Njene občutek brez besed je poročljivo zavračal:

"Jaz se horim za svobodo!

Ne poznam nobenih vezi, zakonskih pa sploh ne. Dolžnosti in omejitve so samo za tepece!"

Kako je bilo zapisano v dnevniku? "Podlež bi bil — —"

In kako je bil rekel? "Vsemu svetu bom pokazal, da more stati brezbožnik moralno na višji in močnejši stopnji — —"

Ona se ni niti več potrudila, da bi ga spomnila na njegove obljube. Počemu le? Brezbožnik se iznebi nadležnih spon in dolžnosti. Saj se mu ni treba dati nobenih verskih odobrenj.

Zakonik uveljavljene morale sladostrastnikov in njegovi zagovorniki pa ga še podpirajo v njegovem podlem dejanju.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Spanščina v 20-ih načinkih. — Španščinska slovenica. — Španil je R. D. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav niz prikljivosti. Od pre do zadnje strani je je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana.

To praktično učenje ima kar najmanj nezanimivih in zapletenih slovenčinskih pravil ter vas uči brati, govoriti in razumeši španščino.

Corintovo kratko metodo so odobrili profesorji, šole, poslanstva in ekspertne tiskarske po celem svetu. Je praktično, pripravljeno in uspešno.

Prodanost je bila že nad 2,000,000 Corintovih knjig.

Če vas ta knjiga zanimala, jo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIČ PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.00.

OBELISK NA TRGU SV. PETRA V RIMU

Lani 14. septembra je minilo 357 let, ko so obelisk, ki je 25 metrov visok, prestavili na sedanje mesto, to je na sredogrgu sv. Petra v Rimu. Papież Sikst V. je dal na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" nekaj jih je tudi v Ameriki, eden in enega kosa so postavili na viti kamnen pritrditi križ, ki naj bi izrazil zmago krščanstva nad poganskim.

Obelisk je dal v Rim prepečljati rimski cesar Kaligula in sicer iz egiptskega mesta Heliopolis, kjer so Egipčani postavili veliko takih obeliskov v čast bogu sonca. Ti obeliski so danes razklopjeni po vsem svetu, eden je v Parizu na trgu "Sloga" ne

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

110

"O pesjanu, o krovjepniku, o hudiču, o — o, — zakaj ga nisi!"

"Tunuš! je napal gradišče — očeta — —"

"Kje je Ljubinica?" je kriknil Rado in zaškrtal z zobom.

"Ljubinica!" je ponovil Iztok in stisnil ročnik.

"O — ukradel jo je!"

Radovan je zajokal kakor otrok in se sesedel ob poti. Jihata sta se spogledala in prebledela. Jezdeci so pritisnili za njima, brida vest o ropu Ljubinice je šinila od ust do ust. Polagoma se je oglašil stari Sloven:

Za njim! Nad Hune!"

Kakor bi utrgal te besede vsem iz duše, je zavrnjal v bojnih vrstah in se točil kakor vihar krog gradišča:

"Za njim! Nad Hune! Pogibel jim! Smrt Hupnom!"

Iztok in Rado sta odjezdila k Svarunu. Za njima so prihiteki veljaki in starešine. Velegost in Bojan in tovarši. Dvorišče se je nagnetlo naroda. Vse je pomilovalo Svarunu, ki je se del na tnatu pred hišo in si otiral solze, polzeče po dolgi bradi.

Iztok je pokleplnil k očetu in ga prikel za roko.

"Ne jokaj oče! Strašno se maščujemo za Ljubinico!"

"Otmemo jo starosta, če je še živa! Tale meč pa preseka Tanjuša — besa!"

Rado je potegnil za ročni in dvignil meč iz nožnice. Potvoršen je zagrmel.

"Za njim! Nad Hune! Nad Tanjuša!"

Kriki so starca zdramili, oprl se je ob Iztoka, razprostrel roke in izpregorovil ob grobni tihoti z votlim glasom:

"Naj bogovi bodo z vami, kakor so bili sedaj! Izvršimo obete v zahvalo!"

Kakor bi pčeval duh preko dvorišča, je šel starec, opri ob sina in zeta, skozi vrste bojevnikov iz gradišča na hribec pod lipom.

Na žrtevku je zaplapal ogenj. V vernem spoštovanju se je prihulila in pripognila vesoljna vojska. Ob svetu plamenov so bleste lajčice mladenček, črme sence razpleteh lajne so ovijale molčeče svečenice s tiho grozo. Kakor bi zbor maščevalnih duhov pripljal na zemljo, da se ob žaru krvavih zubljev posvetuje o maščevanju nad Hunom.

Pod nebo se je dvin, duh žgavne daritve. Svarun je razprostrel roke, ustnici so mu treptale v molitvi.

Ko so bile daritve končane, ko je izpil Svarun iz školjke nekaj požirkov daritvenega medu, je izpregorovil starešinam:

"Veseli se nadar! Bogovi so mi vrnili sina, tudi hčer, sonce starih dni, mi vrnejo. Veseli se nadar — veseli!"

Svarun se je vrnil v gradišče, po dolini so se posvetile drobne lučke, zmeraj večje, dokler se niso razpalile v mogočne kresove. Vojska je zahrumela in zašumela, dvignila se je pesem, oglašil se je rog v slavju je utonila žalost.

V Svatuncem dvoru ni bilo bučecega veselja po znagi. Starosta se je stisnil v kot na ovnovo kožo, glava mu je zlezla globoko na prsi. Podpreti jo je moral z usehlimi rokami. Rado in Iztok, Velegost in Bojan so sedeli na plohih krog ognjišča. Pečena jagnjetina jim ni šla v slast, roženica z medom ni krožila od rok do rok. Zunaj je vihral narod, ki hipoma zajoka, ki obupuje in preklinja, pa — ena beseda, en dogodek, česa opojne pijače — v solznih očeh se posveti rast, jok se preglasti v smeh, vzdihni v veselo pesem.

Dolgo je molčala družba ob ognju, zatopljena v bridke misli.

"Sin, slavno ste znagali! Morana je žela, Perun je bil z vami."

"Ni bila žetev preobiha za Morano. Prizanašali smo bratski krv, oče!"

Svarun je povzdignil košate obrvi in s pogledom počivali Iztoku.

"George narodu, če pognoji travnike z lastno krvjo. Ne bo pasel svojih čred po zelenicah. Sovrag pride in popase s tuo čredo. Sin, če od očeta vse pozabiš, če se ne domisliš niti gomile, kamor zasueš moj prah, če se napotniš na jug, če odrine narod za soncem proti zatonu, ne pozabi teh edinih besed. Velik je Sloven, bival bo v mirnih hišah, rejene bodo njegove črede, svobodno sonce mu bo svetilo leto in dan, če bo složen z brati. Če ne, pride tuje, postavi mu peto na tlopnik in svobodni narod poslane suženje!"

Vsi so molčali. Tiko plapolanje ognja je dramilo molč. Iskre so poskakovali iz polem prasketale nad ognjiščem in se potapljal v dolge ježike zubljev, ki so kipeli pod sajasto steve. Svečanost, kakor bi govoril prerok, je prevzela vsa sreca, da so hitreje utripala.

Tedaj je vstopil počasi potrt, boječe kakor grešnik Radovan. Komaj z očmi so se ozrli proti vratom. Nihče ni okrenil glave. Radovan je čutil tesno in slovesnost. Kakor ob daritvi se je sključil v kot in pritisnil roke na razgaljene prsi.

Svarun ga je pogledal in v njegovih očeh ni bilo jeze.

"Radovan, pripoveduj o roparju! Danši me v prsih, za golt me še davi žalost. Ne morem sam!"

Iztok se je ozrl na starega godeca. V pogledu je bil očitek. "Zakaj je nisi čeval, branil?"

Radovan se je primaknil k ognjišču. Pri ognju se je zdel njegov obraz strašno zguban in shuščan. Ko je izpregorovil, je bil glas tako plašen tako pobit, da se mu je Iztok začudil in se obimil proti njemu.

"O, vem, da me sodite, mene stareca! Sodijo me vaši obrazi, obsojajo me pogledi, ker je bila ukradena golobica, ker je izginula lučka z dvora, ker je onemelo petje in je sedaj hiša kakor požeta njiva. Vi me sodite, bogovi me ne sodijo!

Vprašam: Kdo že ni krenil izmed vas golobcev in jim potrebal zrnja sredi dvora? In kaj si storil ta čas, ko si zmanjkujen pasel oči po golčevi množici, pa je padlo izpod neba, kakor puščica, pruhutalo med golobce, pograbilo in izginilo?

(Nadaljevanje prihodnjih.)

LAN NI LAN...

Za mestnega človeka je gorjni naslov če že ne naravnost bedast, pač pa vsaj smučen in nelogičen. Tako se je oddaljil meščan od prirode, da ne loči več knečkih pridekova po kakovosti, temveč so sanj mero, dajni drugi vidiki. Vzemimo na primer krompir. Mestna gospodinja, ki ga kupuje na trgu gleda, v glavnem na dvoje: kje je debelejši in cenejši. Prav nič ne ve, da je krompir prav izbirčna rastlina, ki daje kakovostno blago le v lahki in peščeni zemlji. Črna pulica, ki kupuje potrebni les, je pod garancijo, da je zrasel v višini 400 do 600 metrov nad morjem. Dolgolena izkušnja je namreč pokazala, da les iz nižinskih leg slab etovat papir iz lesa zraslega v višinah nad 600 metrov pa je papir prekrhok. Tako vidimo, da je okolica kakor začelječne važnosti ne le za razvoj, temveč tudi za notranjo vsebinsko pridekovo. S tem smo tudi dovolj opravičili zares pa radoksnis nasolv članka.

Nedavno je vzbudila veliko pozornost knjiga ruskega akademika Ivanova: "Klimati zemeljske oble in kemizem rastlin." Pozornost na to knjigo je obrnila zlasti okolnost, da ji je napisal uvod sam Anderhalden, znameniti švedski poznavalec živiljenjskih pojavorov. V tej knjigi dokazuje Ivanov, da niso za kakovost rastlin odločajoče le rasne, odnosno sorte rastlin, temveč predvsem zunanjji vpliv, ki spreminjajo obseg raznih sestavin v rastlini.

Za najavažnejši vzgled te svoje trditve navaja Ivanov vrsto lamm, ki ji pravijo Rusi dolgne. Raziskovanja so dogna, da je sestava olja iz tega lanu zelo različna. Kot vrok razlike navajajo širinsko lego pridelovalnega kraja. Pri lanu, ki se v glavnem predstavlja v firnež, je odločilnega pomena za kakovost odstotek napolmašnih olj, ki odločajo o kakovosti firneža. Že od nekdaj je užival ruski lan poseben sloves pri izdelovalcev in barv, ne da bi bilo dognano, v čem tiči ta prednost ruskega lama. Poizkusili so ga namreč gojiti po raznolikih deželah, toda kakovost teh pridelkov je daleč zaostajala za ruskim blagom. Danes pa je s poiskusi dognano, da vsebuje olje iz ruskega lanu eno sedino, da ene tretjine napolmašnih olj. Ta odstotek se postopno veča bolj, ko se bližamo severni meji pridelovanja lanu pri Arhangelsku. Lan iz vseh ostalih predelov zemelje ima manj polmašnih olj, kar najlabši ruski pridelek. To dejstvo je napolnilo Andrej Kostečje iz Keeewatin, Minn. Star je bil 24 let in Strica Samra je služil dve leti. Zapušča očeta, tri brata (dva v armadi) in štiri sestre.

Po uradnem obvestilu je 19. decembra 1943 padel na Pacifiku za ranami Andrej Kostečje iz Keeewatin, Minn. Star je bil 24 let in Strica Samra je služil dve leti. Zapušča očeta, tri brata (dva v armadi) in štiri sestre.

SMRTNA KOSA

V Auburn, Ill. je dne 8. januarja Mary Sapar, stara 84 let in doma od Zatične na Dolnjem. V Ameriki je bila okrog 40 let in s prvim možem ko se je pisala Kokel, je bivala v Yale, in Breezy Hill, Kans, zadnjih 20 let pa bila v Auburn, Ill. Ko je znano, ni imela nobenih sorodnikov.

V Taylor, Pa. je dne 28. decembra 1943 umrla Ignac Svitko, star 55 let in doma iz Mihova pri Krškem. Zapušča očeta, tri sestre in eno tretjino.

V Kenosha, Wis., je pred nevrimenim umrl dobro znani ročnik Joseph Žerovec, star 66 let in doma iz Predtrga pri Radovljici na Gorenjskem. Žena mu je umrla pred 5 meseci in enega sina je izgnabil v sedanji vojni.

V Calumet, Mich., je pred kratkim umrl Georže Majorle, bivši star naseljence v starosti 71 let in doma iz Dolja pri Poljanah v Beli Krajini. Zapuščil je pet odraslih otrok.

— Po kratki bolezni je umrl Joseph Vogrič, star 60 let. Bil je vlovec Tukaj zapušča sestra Josephine Muzic in več sorodnikov. Rojen je bil v Št. Florijanu pri Goriči. V Ameriki je svet tamkaj takoj otek, da ni omembe vreden, na afriški strani pa tamkaj sploh ni kopne zemlje. Ta izjemna ruski položaj v industriji olja pa ni pustil spati podjetju Nemce. In res se je Michaelu in njegovim sodelavecem posrečilo dogmanje, da se na nadoknadi Širinska lega zz ustrezajoči višinsko ali pa z dodatki mineralnih snovi. Kakor pa so ta dogmanja znanstveno zazniva, vendar ni pričakovati, da bi mogli Nemci izdatno in nujno konkurirati ruske blagovne načine. Zaradi tega je bilo v pomoč našim v domovini.

Jugoslovanski pomočni odbor v Ameriki. — slovenska sekcija 1840 W. 22nd Place, Chicago, potrebuje podporo vsekakega rojaka, da lahko izvrši svoje tako nujno potrebo do delo v pomoč našim v domovini.

Italjanska fronta

Zaveznički južno od Rima so odbili nemški protinapad tri milje od Cisterne. — Nemško poročilo priznava, da so zaveznički z veliko silo vdariли v smeri proti Rimu in da so mnogih krajih vpognili nemško črto.

Meso in maščobe — rjava znamka V in W in knjižici 3. vladavine sedaj in propadejo 20. februarja. Znamka X vstopi v veljavo 6. februarja in za tem ostale znamke zapore na redoma vsako nedeljo.

Sladkor — znamka 30, v knjižici 3. vladavine sedaj in propadejo 20. februarja.

LEGIS HAT CO.

28 West 38th Street

New York City

1-28, 31; 2-1

PEVSKI ZBORI, POZOR!

New York, N. V. četrtek dne 3. februarja ob 8. uri zvečer, je posebna pevska vaja. In to radi slavnost, ki se bo vrnila 1. februarja — Pridite vse, prosim! Župnik in organist.

ŠIVALKE

se potrebujejo za življanje na Reo kite. Tedensko delo z do

Sladkor — znamka 30, v knjižici 3. vladavine sedaj in propadejo 20. februarja.

LEGIS HAT CO.

28 West 38th Street

New York City

1-28, 31; 2-1

PRIPOROČLJIVO BOŽIČNO DARILO

The Modern Encyclopedia

V ANGLEŠČINI

22,000 Razlag . . . 1,100 Slik

Najnovejša svetovna Encyklopedia, v kateri more vsakodnevno kakovšnega poklicna najti razlage vsake besede spadajoče v njegovo stroko.

Cena sedaj \$4.-

(Poština in zavarovalna plačana.)

Knjiga vsebuje 1176 strani in je okusno v platno vezana. — Skoraj neverjetno je, da je mogoče do najpopolnejšega knjige dobiti za tako zmerne ceno.

Knjigarna Slovenie Publishing Company

216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

TO KNJIGO BI MORAL IMETI TUDI VSAK DIJAK NA RAZPOLAGO

To je zadnja zalog in v omejenem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj storí.

Nekdo poročilo iz Londona, ki pa še ni bilo potrjeno, pravi, da Nemci že zapuščajo Rim. Če je to resnica, zavezničko vojsko ne bo presenečeno.

Nobena armada ne mara pričeti rušiti Rim in Nemci bi bili samo veseli, ako bi mogli označiti svetu, da so zaveznički pričeli obstreževati večno mesto. Zaveznički Rimu ne bodo skušali zavzeti kot kako drugo mesto, temveč bodo gledali, da prisilijo Nemce, da se iz nega umaknejo.

General Mark W. Clark je na svojo peto armado naslovil strogo povelje, da se mora skrbno varovati, da ne streli na cerkev in kako vatikansko posest. Učkal je celo pustiti mostove, ki vodijo čez Tibero iz Rima v Vatikan.

General Mark W. Clark je na svojo peto armado naslovil strogo povelje, da se mora skrbno varovati, da ne streli na cerkev in kako vatikansko posest. Učkal je celo pustiti mostove, ki vodijo čez Tibero iz Rima v Vatikan.

</div